BARLANGKUTATÓK 'SZABLYÁR PÉTER'

MKBT

SZAKMAI TALÁLKOZÓJA

2026. november 13–15.
Bódvaszilas

Műsorfüzet

MKBT

JELENTKEZÉS

Köszöntünk a 31. Barlangkutatók 'Szablyár Péter' Szakmai találkozóján! A találkozó a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat szervezésében valósul meg.

Résztvevői jelentkezési űrlap: https://forms.gle/JBDShnmUgb9ckQxU8

Étkezés igénylésének határideje és a szállás részletei: a jelentkezési űrlapon.

Részvételi díj

A részvételi díj a nem MKBT tagoknak **9500 Ft**, MKBT tagoknak **5500 Ft**. Azon MKBT tagoknak, akik legkésőbb a regisztrációnál 2027. évi tagdíjukat is rendezik, **4500 Ft**.

A részvételi díj magában foglalja az előadásokon való részvételt, a kávészüneteket, a péntek esti vetítést, a szombat esti „zsíroskenyér party"-t (egy itallal) és a koncertet.

Fizetés a helyszínen készpénzzel, melyről nyugtát állítunk ki. Aki a részvételi díjról számlát szeretne kérni, utalással tud fizetni. Ezt igényt az űrlapon jelezze, és számára utalásos számlát állítunk ki.

Helyszíni regisztráció

Bódvaszilas, Művelődési ház (Petőfi Sándor út 8.)

November 14. péntek 18:30 – 19:30

November 15. szombat 8:00 - 9:00

November 16. vasárnap 8:00 - 9:00

PROGRAM ÁTTEKINTÉS

November 14. péntek *Kirándulás, 3D vetítés*

11:00-16:00 SZAKMAI KIRÁNDULÁS: Rudabányán

18:30–19:30 Regisztráció

19:30–21:00 3D VETÍTÉS Egri Csaba és Borzsák Sarolta (Caverna)

A barlangok világa - 3D vetítés a barlangok sokféleségéről, régi és legújabb képeinkből válogatva

November 15. szombat *Előadások*

8:00 - 9:00	***Regisztráció***
9:00 – 9:40	MEGNYITÓ
9:40 - 10:40	I. SZEKCIÓ – Hazai feltáró kutatás I.
10:40 – 11:00	*Kávészünet*
11:00 - 12:50	II. SZEKCIÓ - Tudományos kutatás I. és Barlangvédelem, barlangnyilvántartás
12:50 – 13:50	*Ebéd*
13:50 – 15:35	III. SZEKCIÓ – Külföldi feltáró kutatás I. és Történeti/szakirodalmi áttekintés I.
15:35 – 15:55	*Kávészünet*
15:55 - 17:10	IV. SZEKCIÓ – Élménybeszámolók
17:10 – 17:50	V. SZEKCIÓ – Barlangi mentés, nemzetközi tapasztalatok
18:30 – 20:00	*„ZSÍROSKENYÉR PARTY"*
20:00 –tól	*Adrenalin Tourist Rock Band koncert*

November 16. vasárnap *Előadások*

8:00–9:00 Regisztráció

09:00 – 10:40 VI. SZEKCIÓ – Történeti / szakirodalmi áttekintés II. és Dokumentálás, módszertan (mérés, ábrázolás, kötéltechnika, feltárási technika)

10:40 – 11:00 Kávészünet

11:00 – 12:50 VII. szekció – Tudományos kutatás II. és Társulati élet

13:00 – 14:00 Ebéd

14:00 - Stieber József tárlatvezetése a Barlangkutatás-történeti Múzeumban

HELYSZÍN

A 31. Barlangkutatók „Szablyár Péter” Szakmai Találkozójának 2026. évi helyszíne Bódvaszilas.

1. A Szakmai Találkozó a bódvaszilasi Művelődési házban kerül megrendezésre (Bódvaszilas, Petőfi Sándor út 8.)

A REGISZTRÁCIÓ is itt zajlik majd, illetve akik tömegszállásra jelentkeznek, azok is itt tudnak aludni.

2. A „ZSÍROSKENYÉR PARTY”, a Büfé valamint az Adrenalin Tourist Rock Band koncert a Művelődési házban lesz.

3. Ebéd helyszín: a József Attila u. 27. szám alatti étterem

Parkolni a Művelődési Ház környékén tudtok. Az autóval érkezőket kérjük, hogy a parkolásnál legyenek tekintettel a helyi lakosokra.

Tömegközlekedéssel: a helyszín megközelítését az aktuális menetrend és a szervezői információk alapján tervezzétek!

Kérjük, hogy a helyszín házirendjét és a dohányzásra kijelölt területeket minden résztvevő tartsa be!

RÉSZLETES PROGRAM

FONTOS! Kérjük az előadókat a jelzett időkeret betartására, amibe a vetítés elindítása is bele kell férjen! Az utóbbi zökkenőmentessé tétele érdekében kérünk minden előadót, hogy előadását a szekció előtt szünetben töltse fel a közös számítógépre, és ha előadásában videóbetét van, próbálja ki, hogy az működik-e! Az időkeret betartását segíti, ha percenként egy diával számolunk, tehát egy 15 perces előadás kb. 15 diát tartalmaz.

A műsort a helyszínen kifüggesztjük, de nyomtatott formában nem osztjuk ki.

NOVEMBER 13. PÉNTEK

11:00 SZAKMAI KIRÁNDULÁS: Rudabánya

18:30–19:30 Regisztráció

19:30–21:00 3D VETÍTÉS a Caverna (Egri Csaba és Borzsák Sári) legújabb brazíliai barlangfotói

NOVEMBER 14. SZOMBAT

9:00 - 9:40 MEGNYITÓ

Hegedűs Gyula: Megnyitó (5 p)

Takácsné Bolner Katalin: Társulati elismerések átadása (15 p)

Az Érembizottság és az MKBT 2026. évi közgyűlése által adományozott elismerések – Vass Imre érem, Mikoloits Veronika érem, Hermann Ottó emléklap, tiszteleti tagság - átadása

Stieber József (Alsóhegyi Barlangkutatás- történeti Társaság): 15 éves a Barlangkutatás- történeti Múzeum (20 p)

2011-ben nyílt meg az Alsóhegyi Barlangkutatás- történeti kiállítás Bódvaszilason, Dr. Dénes György támogatásával. Az elmúlt 15 évben kinőtte magát és az Alsóhegyi gyűjteményi jelleget és 1000 darabnál is több, határainkon túlról is származó tárgyi eszköz gyűjteményével, valamint dokumentációs adattárával Múzeumi nyilvántartásba került. Számos kincset rejt a 300 éves Kastély két szobája, melyet most fedezzük fel együtt...!

9:40 – 10:40 I. SZEKCIÓ – HAZAI FELTÁRÓ KUTATÁS

Piri Attila, Rántó András (Szinva Csoport): A feltárás sikere a tudományos ismereteken alapul? (20 p)

Kutatáskor, feltáráskor mindig az iskolában tanult természettudományi ismereteink alapján próbálunk meg gondolkozni és saját logikát felépíteni. Ezen logikánk és rendszerünk során tételezzük fel, merre mehet tovább a barlang. A tudományos ismereteinken kívül mi befolyásolja még az elménket döntésünk során? Vagy az iskolában tanultakon túl csak tapasztalati úton tehetünk szert tudásra, mely segít a feltárásban? Az előadás első részében ízlelgetjük azon témaköröket, melyek segíthetnek a feltárásokban. Az előadás második felében pedig megmutatjuk, milyen módszerekkel dolgoztunk idén.

Mészáros József, Gyovai Tamás, Tóth Attila, Tóth Zoltán (Laci-zsomboly kollektíva): A Laci-zsomboly kutatásának legújabb fejleményei (20 p)

Előadásunkban az elmúlt egy év eredményeit, tanulságait és élményeit szeretnénk megosztani a hallgatósággal és mesélni arról a sokszor küzdelmes útról amelynek végén a Laci-zsomboly közel került a 3 kilométer klubba lépéshez. Nem maradhatnak ki a tudományos eredményeink, hiszen ezek segítenek megérteni föld alatti világunkat és újabb adatokkal gazdagíthatják tudásunkat. A biológia gyűjtésekről, a klimatológiai adatok elemzéséről és a 3D felmérésről szóló izgalmas percek után áttérünk a fizikai valóságba és virtuálisan kalapácsot ragadva osztjuk meg idei feltárásaink

eredményét majd a kürtővergődés (egyesek szerint kürtőkúszás) fekete öves mesterei mesélnek mellkast melengető és szorító élményeikről. Előadásunk végén szeretnénk borzolni a kedélyeket és felvetni a Laci-zsomboly és a Csúcs-hegy csúcsrégiójának esetleges összefüggését. A legfontosabb kérdés, amely nem maradhat megválaszolatlanul, hogy hol van a CSIGA? Tartsatok velünk ebben a 15 percben és merüljünk együtt a Pilis titokzatos föld alatti világába.

Szabó Dénes (GUBACS): A Nemzeti Bank titkai a Várbarlangban – Trezoroktól a teherelosztóig (15 p)

Mi rejtőzik Budapest egyik legismertebb történelmi negyede alatt? A budai Vár mélyén húzódó barlang- és pincerendszer történetének van egy különösen izgalmas fejezete. A föld alatt két trezortermet alakítottak ki, amelyek egykor a Magyar Nemzeti Bank értékeinek és aranykészletének védelmét szolgálták. Vastag falak, súlyos trezorajtók és a felszíntől elzárt helyiségek őrzik annak az időszaknak az emlékét, amikor háborús körülmények között a föld mélye jelentette az egyik legbiztonságosabb menedéket. A történet azonban a trezorok kiürítésével nem ért véget. A föld alatti objektum később egészen más, de ugyancsak stratégiai jelentőségű feladatot kapott: a helyiségek egy részében telherelosztó központot alakítottak ki, amely Budapest villamosenergia-ellátásában játszott szerepet. Az előadás során archív történetek, alaprajzok és fényképek segítségével járjuk végig a különleges föld alatti objektum történetét – az arany őrzésétől egészen az elektromos hálózat világáig.

10:40 - 11:00 Kávészünet

<u>11:00 - 12:50 II. SZEKCIÓ –TUDOMÁNYOS KUTATÁS I. ÉS BARLANGVÉDELEM, BARLANG-NYILVÁNTARTÁS</u>

Péter Gruber, Pavel Bella, Lajos Gaál, Régis Braucher, Michal Šujan, Ilma Balázs, Sándor Jákfalvi (Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság): A Baradla–Domica-barlangrendszer kialakulása és fejlődése geofizikai mérések és az allogén üledékek kozmogén nuklidokkal történő kormeghatározása alapján (20 p)

A geoelektromos szelvényekből megállapítható, hogy a barlangrendszer főága, kialakulásának kezdeti szakaszában nem volt egyenes vonalú. A járatok fejlődése során a párhuzamos primer vízvezető ágak közül kivált egy, amely a növekvő hozammal járó, ugyancsak növekvő korrózió révén egyre kisebb ellenállást fejtett ki a vízáramlással szemben és végül a sekély freatikus (epifreatikus) zónában nagyobb hozamok elvezetésére is alkalmassá vált. A primer vízvezető járatban az áramló karsztvíz a mészkő repedés- és törésrendszerén keresztül alászállt, majd a tisztán oldással kitágított víz alatti járatokban ismételten feláramlott. Ezáltal víz alatti, freatikus hajlatokat, freatikus könyökjáratokat (phreatic loops) hozott létre. A járatot ezután többször a mennyezetig kitöltötte a Sajó őshordalékának kavicstakarójából bemosott üledék, létrehozva a jellegzetes paragenetikus morfológiai elemeket (mennyezeti csatornák, mennyezeti üstök, anasztomózisok, pendantok). A Domica Száraz-ága a barlangrendszer jelenleg ismert legidősebb fejlődési szintje, korát a benne lerakódott kavicsmaradványokból kozmogén nuklidok segítségével 3,5 millió év (késő pliocén), a Szűz-folyosó és környéke 3 millió év. A Baradla ismert legnagyobb kavicsszelvényében (Olimposz feljáró) korai és közép pleisztocén a lerakódás kora (1 millió és 0,75 millió év). Kontroll méréseket a Béke-barlang teraszüledékeiből végeztünk, amely megegyezett a Baradlában mért lerakódások korával. A Jósva bevágódásának természetes következményeként jött létre a főág alatt 40-50 méterrel húzódó Hosszú-Alsó-barlang és Rövid-Alsó-barlang, amelyek a barlangrendszer továbbfejlődési szakaszának tekinthetők. Sekély karsztvízszinti (epifreatikus) vagy mélyebb (freatikus) szűk vizes járatok képezik.

Nyírő Ádám Artúr, Dagmar Ludmila Toušková, Petr Zajíček (MKBT TöRéSz): Graffitik a múltból (20 p)

A Baradla-barlangban régóta ismertek a falakon található szénnel készült falfirkák. A MNM régésze Rezi Kató Gábor foglalkozott vele egyedül, de sajnos kevés ideje volt rá és eredményt nem tudott elérni a falfirkák kutatásával. Cseh és szlovák kutatok már 15 éve dolgoznak és eredményeket értek el a csehországi és szlovákiai lelőhelyek rajzainak kutatásával. Valamint ettől az évtől kezdve, a Baradla is elkezdi felfedni a rajzai mögött rejlő titkait, köszönhető ez az említett nemzetek kutatóival kialakult nagyszerű együtt működésnek. Az előadás során a Cseh és Szlovák barlangokban elért eredményekről, valamint a Baradla falfirkáit érintő lehetőségekről szól majd.

Miklós Gábor (Hajnóczy SE): Az Abaligeti-barlang éves energia áramlási modellje, hőkamera mérések elemzésével (20 p)

2026. naptári évben négy évszak hőmérsékleti jellemzőit mértük, a barlangban négy keresztmetszeten, infravörös tartományban. Összességében a több mint egy millió képpontos elemzésből kimutattuk az ismert direkt áramlásokat és a rejtett hőtartály hatásokat. Illetve a felszíni klíma viszonyok és a barlangi klíma fáziskésések jellemzőit.

Miklós Gábor (Hajnóczy SE): A Hajnóczy Barlang keletkezésének kezdeti időszaka, összefüggésben a Hór-völgy keletkezésével (20 p)

Ismertek a Hajnóczy-barlang környezetében (Bükk, DNy - DK-i Bükk határa, Hór-völgy) a tudományos leírásokból, elemzésekből a vulkanikus és a Pannon időszak feltételezett általános jellemzői. Kutatásaimban (30 környékbeli lignit, olaj, karsztvíz és mélyítő kutató fúrás valamint Dobos Anna kutatásainak felhasználásával, elemzésével) sikerült tovább lépni, és 23 millió évtől napjainkig vizsgálni a tufás és pannon jelleg nyomait, a Hajnóczy-barlang és a Hór-völgy keletkezésének egyes szakaszait. Kitértem a hipotetikus Odorvár - Csákányhegy gát áttörésének vizsgálatára is.

Egri Csaba: Az Országos Barlangnyilvántartás aktualitásai (15 p)

Borzsák Sarolta: DINPI híradó (10 p)

12:50 - 13:50 Ebédszünet

13:50 - 15:35 III. SZEKCIÓ – KÜLFÖLDI FELTÁRÓ KUTATÁS I. ÉS TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS I.

Hegedűs András - Gyovai Tamás - Takácsné Bolner Katalin: Montenegró 2026 (20 p)

Kiegészítve a Tájékoztatóban már megjelenteket, az előadás a július 25. – augusztus 8. között lezajlott Njeguši-Lovćen expedíció eredményeit mutatja be fotókkal és térképekkel illusztrálva. A 12 kutatónap alatt a legjelentősebb továbbjutások a tavaly felfedezett Ájlavjú-Fotel-rendszerben történtek (amelyeket önálló előadás ismertet), de többszáz méternyi feltárásokról számolhatunk be a Kétlyukú-Jeges-rendszerben, a Duboki do-Szentjános-rendszer utóbbi tagjában, valamint a szintén tavaly felfedezett Szitakötő-barlangban is. Öt további barlangban (Napséta, Ladies First, Fülszaggató, Fázós Kőtojás, Hideglelős) csak kisebb, 15-80 m nagyságrendű előrejutásokat sikerült elérni; míg a Nyúl-likának és Bolyongók barlangjának a kiterjedése főleg újabb szakaszok felmérésével gyarapodott. A térségben általunk ismert barlangok száma a most talált 9 kis objektummal 354-re, azok együttes járathossza pedig idén közel 53,9 km-re emelkedett, amiből 45 km magyar feltárás.

Lenkei Péter (Ariadne, MKBT, BJBT): Folytatódik a Fotel! (20 p)

A Fotel-barlang Montenegróban tovább nőtt tavaly óta, nagyjából duplájára. Kiderült, hogy a második nagy akna, a Bakna kb 110 méter mély, és alatta hosszabb járat tart lefelé, mely egy tó után végtelen és nagyon szűk (de mazochisták számára járható) meanderben folytatódik. A fosszil

végén újabb aknasort hódítottunk meg, melynek vége egy újabb nagy átmérőjű akna, alján hatalmas törmeléklabirintussal és több potenciális továbbjutási lehetőséggel.

Gordos Erik (Gortani Team): A Complesso Prez-Boegan kutatásának legújabb eredményei (15 p)

Barlangfeltárás szempontjából a Complesso Prez-Boegan a Canin-fennsík egyik legnagyobb lehetőségeit tartogató barlangrenszere az utóbbi években. 2015-ben indult le az első bivakos magyar csapat új feltárások reményében az Abisso Cesare Prezbe. Évente mindössze egy-egy hetet töltöttünk lent nagyon alaposan előkészített expedíciók keretében. Azóta négy barlangot sikerült összekötni és van esély másik két barlang elérésére is a közeljövőben. Utóbbi években próbáljuk a résztvevők létszámát növelni az egyre gyarapodó járatok és kérdőjelek miatt is. Utoljára 2023-ban tartottunk előadást. Azóta megmásztuk az Átnevelő falat, átvágtattunk az Új reménység metróalagútjain, megleltük a Versegi-ág cseppkőképződményeit... hogy csak párat említsek... Az azóta eltelt három év legújabb fejleményeiről szeretnénk ízelítőt mutatni a nagyközönségnek egy rövid előadás alkalmával.

Kolumbán Zsuzsi, Mészáros József, Tóth Ábris, Tóth Attila: Szerelmes lettem a Kaninba 2.0 (20 p)

Nyári Gortáni

Povázsay Zoltán: Barlangok és víznyelők a hatodik(?) katonai felmérés térképein (20 p)

Rövid áttekintés az 1950 utáni katonai felmérések történetéről. Katonai tereptan: mire jó a barlang? Jelkulcs: milyen adatok vannak feltűntetve a térképen a barlang jele mellett? Vannak-e téves ábrázolások? A teljesség igénye nélkül, válogatott példákon keresztül mutatom be, milyen ismert (vagy kevésbé ismert) barlangokat és víznyelőket ábrázolnak (vagy nem ábrázolnak) az 1:25000-es méretarányú katonai topográfiai térképeken, miközben a fenti kérdésekre is válaszokat kapunk.

Szabó P. Zoltán (egyéni kutató): Határeset (10 p)

1986-ban elhunyt dr. Konrád Ödön bányamérnök, a Baradla-Domica barlangrendszer egyik felmérője. 2026-ban a Lechner Tudásközpont (ex-FÖMI) archívumának kezelői hívtak minket, hogy egy 1939-es dokumentum került elő. Klasszikus "döglött akták" eset, hol is volt a határ?

15:35 – 15:55 Kávészünet

<u>15:55 - 17:10 IV.SZEKCIÓ – TANULMÁNYUTAK ÉS BESZÁMOLÓK</u>

Fleck Nóra (MKBT): MKBT szakmai tanulmányút Szerbiában (20 p)

2026. május 29. - június 8. között 31 fő részvételével Szerbiában jártunk. A rendkívül változatos program során 4 idegenforgalmi barlang és egy sziklahíd mellett számos természeti és kulturális látnivalót kerestünk fel.

Surányi Gergely: Üzenet a múltból: a Cosquer-barlang (20 p)

Idén októberben - két év szervezés után - sikerült eljutnom a Marseille melletti Cosquer-barlangba. Az előadásban bemutatom ezt a különleges barlangcsodát, melynek tudományos kutatásában veszek részt.

Szabó Gyula (Egyéni tag): A szögligeti „Barlangkutatók emlékkövének" rövid története (15 p)

Szögliget főterén található egy szerény emlékkő. Ez talán az első magyarországi emlékmű jellegű tárgy, ami a hazai barlangkutató társadalom közvetlenül a Szögliget környékének karszt és barlangkutatását végző emberek munkájának állít emléket. -Akkortájt Szögligeten voltam az önkormányzati képviselő testület egyik tagja. Mint öregedő barlangkutató, és ötletgazda, a képviselői tiszteletdíjamat felajánlottam egy ünnepségre és az emlékmű létrehozására. Házi Zoltán, a szögligeti Csörgő-forrásbarlang feltárását végző Vass Imre csoport vezetője is nélkülözhetetlen segítőtársunk lett az ünnepség és az emlékkő létrehozásában. A fent leírt eredmények mellett néhány mondatot ejtenék a többgeneráción átívelő kutatási munkákról a közvetlen környéken.

Dr. Riskó Ágnes (MKBT): Az Ősember nyomában az MKBT-vel Európában (20 p)

Az eddigi 64 MKBT túrán számos barlangban jártunk, ahol megtalálták az ősember nyomait. Láttuk az ősember tűzhelyét, az általa elejtett állatok csontjait, a pattintott kőszerszámait, a csonteszközeit, és szó szerint a lába nyomában is jártunk. Találkoztunk Neandervölgyi, Cromagnoni és Homo Sapiens csontokkal, és láttuk a koponyák alapján készült arcrekonstrukciókat is. Olyan ásatási helyszínt is bemutatott nekünk a kutatás vezető régész, ahova egyszerű halandó nem juthat el. Megpróbáltam ezeket a barlangokat egy csokorba összegyűjteni és megosztani Veletek, de aztán rájöttem, hogy ez egy előadásnak túl sok lenne. Így ebben az előadásban ellátogatunk Csehországba, Németországba, Horvátországba és Olaszországba. Jövőre pedig jöhet Franciaország.

17:10 – 17:50 V.SZEKCIÓ – BARLANGI MENTÉS, NEMZETKÖZI TAPASZTALATOK

Kovács Marci és Juju (BMSz): Magyar barlangi mentők Kínában (40 p)

2025 decemberében a Magyar Barlangi Mentőszolgálat 7 tagja szakmai utazáson vett részt Kína Guizhou tartományában. Látogatásunk célja a Magyar Barlangi Mentőszolgálat 65 év alatt felhalmozódott mentési tapasztalatainak, oktatási rendszerének bemutatás a formálódó kínai barlangász közösség tagjainak, potenciálisan barlangi mentésben is résztvevő tűzoltóknak. A 10 napos túra alatt nem csak elmélet tanfolyamot tartottunk 25 résztvevő hallgató számára, hanem minden nap gyakorlati foglalkozásokon is bemutattuk az általunk használt mentési technikákat, mentésirányítási irányelveket, és próbáltuk öregbíteni a magyar barlangászok jó hírét.

18:30 - 20:00 Zsíroskenyér party

20:00 - 23:00 ADRENALIN TOURIST ROCK BAND KONCERT

NOVEMBER 15. VASÁRNAP

9:00 - 10:40 VI.SZEKCIÓ – TÖRTÉNETI, SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS II. ÉS DOKUMENTÁLÁS, MÓDSZERTAN (MÉRÉS, ÁBRÁZOLÁS, KÖTÉLTECHNIKA, FELTÁRÁSI TECHNIKA)

Hegedűs Gyula (MKBT): A BMSZ őstörténete (15 p)

A Magyar Barlangi Mentőszolgálat 1961-től számolja a létét. Természetesen ez előtt is voltak balesetek, mentések és valakik ezt a tevékenységet is végezték. Ezek valamilyen lazább vagy szorosabb szervezeti keretek között, illetve nevek alatt működtek. Az előadás ebbe a távoli múltba próbál betekintést nyújtani, amiből kirajzolódhat, hogy hogyan kezdődhetett ennek a ma már jól működő szervezetnek az élete.

Hegedűs Gyula (MKBT): A barlangászok világnapja(i)?! (15 p)

A sajtóban több kevesebb rendszerességgel jelennek meg olyan kis színes hírek, hogy a barlangászok ekkor vagy akkor ünneplik a (világ)napjukat. Ezek a hírek azonban nem mindig helytállóak. Az előadó szükségesnek tartja, hogy legalább a barlangászok tisztában legyenek azzal, hogy ebben a témában mi az igazság.

Mészáros József: Véletlenül két könyv lett belőle - a barlangi mentős könyvek rövid története (15 p)

Soha nem gondoltam volna, hogy egy barlangi mentősről szóló könyvről fogok előadást tartani. Az élet furcsa szálai végül úgy összekuszálódtak, hogy az első oldalakat 2023-ban elkezdtem megírni és akkor még nem sejtettem, hogy mi lesz annak az útnak a vége, amelyre félve ugyan de ráléptem. 3 év elteltével most már sokkal tisztábban látom ennek az útnak a végét: a magyar nyelvű könyv februári megjelenése után még egy angol nyelvű változat is megszületett. Előadásomban a könyvek megszületéséről, a kreatív folyamatról, a közösség erejéről és természetesen a küzdelmes lépésekről szeretnék mesélni a hallgatóságnak, valamint arról, hogy bukott menedzserként hogyan lettem a

könyv teljes rabja. Az 286 oldalas angol nyelvű barlangi mentésről több mint 250 illusztrációt tartalmazó könyv a Szakmai Napokon debütál és a helyszínen megvásárolható lesz.

Lénárt László (Miskolci Egyetem Víz- és Környezetgazdálkodás Intézet): A Víz Világnapi fotóposzter pályázatok karsztos és barlangos anyagai (15 p)

A Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kara és a Magyar Hidrológiai Társaság Borsodi Területi Szervezete 2006-2026 között 20 alkalommal rendezte meg a Víz Világnapi Fotóposzter Pályázatot a Vízről. A 20 kiírásra összesen 2.319 pályamunka érkezett be. A legkevesebb 2006-ban volt (16 db), a legtöbb 2026-ban (244 db), de ez utóbbinál az egy személy által beadott pályamunkákat a 4 kiírt témában már 1-1 példányban maximáltuk. A karszt- és barlangkutatás nem volt a legfelkapottabb téma a pályázatok során, de ennek ellenére szép számmal érkeztek be jó és jobb pályaművek. (A pontos szám legyen meglepetés.) Az előadásban ezeket a pályamunkákat szeretném bemutatni, egy kicsit kedvet csinálni a barlangi fotósoknak ezt a műfajt is kipróbálni.

Mészáros József: A Speleo Studio régi köntösben új funkciókkal (10 p)

Előadásomban a Speleo Studio legújabb funkcióiról lesz, bemutatom a 3D modellek, felszíni modellek és pontfelhők támogatását, illetve szó esik a Speleo Studio jövőjéről. Vajon merre tart a barlangok térképezése? Tíz-húsz év múlva is papíron fogunk rajzolni, vagy esetleg fejlett algoritmusokkal fogunk térképet generálni egy pontfelhőből? A választ nem tudjuk erre a kérdésre, de szeretném ha a Speleo Studio jelentős segítséget nyújtana a barlangkutatóknak a jövőben.

Tisza Levente (Miskolci Egyetem): Robbantásos kőzetjövesztés technológiai leírása, és engedélyeztetése a Hármaskúti víznyelő barlangban (15 p)

A robbantástechnika alkalmazása a barlangkutatásban mindeddig korlátozott maradt, amit elsősorban a szabályozási aggályok, a hozzáférhető módszertani útmutatók hiánya, valamint az a széles körben elterjedt nézet magyaráz, amely szerint a robbanóanyagok használata környezetkárosító és szükségtelen beavatkozást jelent a barlangrendszerekben – mind a kutatók, mind az engedélyező hatóságok részéről. Ez a tanulmány amellett érvel, hogy megfelelő szakértelemmel, szakemberek által, a szükséges feltételek betartása mellett végzett robbantási munka hatékonyabb és kisebb környezeti terheléssel jár, mint a hagyományos mechanikai feltárási módszerek, lehetővé téve a korábban elérhetetlen barlangszakaszok gyorsabb és kevésbé munkaigényes feltárását – amelyek nemzeti természeti örökségünk részét képezik. A tanulmány a robbanóanyagok barlangkutatásban való alkalmazásának történeti áttekintésével és a jelenlegi helyzet értékelésével kezdődik. Ezt követően azonosítja azokat a barlangkutatási célokat, amelyekben a robbantástechnika érdemi előnyt kínál – beleértve a járatokat elzáró képződmények eltávolítását, szűkületek tágítását és üledékkel kitöltött szakaszok feltárását –, külön figyelmet fordítva a barlangkörnyezet sajátos feltételeire és korlátaira. A tanulmány egy valós robbantási művelet részletes, annotált esetleírását is tartalmazza, amely sablonként szolgálhat jövőbeli barlangkutatási projektek számára; a kiegészítő információk és szakmai magyarázatok külön jegyzetekben szerepelnek az elsődleges dokumentáció integritásának megőrzése érdekében. A munka részét képezi továbbá egy kockázatelemzés, valamint a Bányakapitányság által kiadott elvi engedély sablonja, amelyek segítséget nyújthatnak a kutatótársaknak és a téma iránt érdeklődőknek az engedélyezési eljárás lefolytatásában. Remélhető, hogy ez a munka hozzájárul a robbantási munkával kapcsolatos szemlélet megváltozásához a barlangkutatói közösségben és a hatóságok körében egyaránt, és elősegíti annak elfogadtatását mint a barlangok felelős feltárásának legitim, szakértő által irányított eszközét.

10:40 – 11:20 Kávészünet

11:40 – 13:00 VII.SZEKCIÓ – TUDOMÁNYOS KUTATÁS II. ÉS TÁRSULATI ÉLET

Mészáros József (Mészi) (Bakonyi Denevérvédlmi Alapítvány): A kis patkósdenevér (R. hipposideros) bakonyi telelő állományának változása az elmúlt 30 évben. (20 p)

A kis patkósdenevér egy Mediterráneumban elterjedt faj volt, mely az enyhülő telek miatt egyre inkább északra húzódott. A hazai, bakonyi állományának változása is jól mutatja a faj egyre sikeresebb telelésének eredményét. Populációja az 1990-es évek végétől 2026-ig többszörösére nőtt. A Bakony barlangjainak denevér populációinak ellenőrzése több mint 30 évre nyúlik vissza, ezeken az adatsorokon jól látszik a faj sikeressége. Mi a faj sikere? Miért nőt a populációja? Mely barlangokat részesíti előnybe? Hogy hat rá a barlangi turizmus, és a barlangászat? Az előadásban ezekre a kérdésekre kapunk válaszokat.

Horváth Gábor (Kopolya Brigád): MultiGázDetektor (20 p)

Természetes (vagy mesterséges) üregekben járva néha furcsa szagokat érzünk, esetleg kedvezőtlen élettani hatásokat tapasztalunk, holott a magunkkal vitt szén-dioxid érzékelő nem mutat veszélyes értéket. Jó lenne ilyenkor tudni, hogy mi van még a levegőben, ami veszélyes lehet - és mennyi. Közel fél éves tervezés, alkatrész beszerzés és tesztelés után építettem egy olyan hordozható berendezést, ami az ilyen üregekben esetleg előforduló gázok koncentrációját valós időben mérni és kijelezni képes. A szenzorok az egyes gázfajtákat az észlelési alsó határ (0-20 ppm gáztól függően) és az egészségre rövid távon is veszélyes határérték között képesek mérni. A mérések leggyorsabb üteme 10 másodperc, tehát folyamatos haladás közben is pontos képet kaphatunk a körülöttünk uralkodó légköri viszonyokról. A berendezés által mért veszélyes gázok: szén-monoxid (CO), szén-dioxid (CO2), metán (CH4), kén-hidrogén (H2S), kén-dioxid (SO2), nitrogén-dioxid (NO2), ammónia (NH3). Ezenkívül folyamatosan méri az oxigén koncentrációt (a semleges gázok elleni védelemre) és a környezeti paramétereket (hőmérséklet, légnyomás, páratartalom). A mért értékek egy színes érintőképernyőn számszerűen és grafikusan is megjeleníthetők. A berendezés a mért értékeket rögzíti, azok utólag is megtekinthetők és kiértékelhetők. Az előadás a Multigázdetektor tudását, használatát és felépítését ismerteti, valamint néhány mérési eredményt sokak által ismert üregrendszerekben mérve.

Balázs Gergely, Biró Anna (Sub-BioMon Project, ELTE, Állatrendszertani és Ökológiai Tanszék): Barlangi biodiverzitás monitorozási módszerek tesztelése és értékelése. - helyzetjelentés a Sub-BioMon Projektről (20 p)

A Sub-BioMon Projekt ambiciózus célja, hogy egy egységes európai barlangi biodiverzitás monitorozó módszertant dolgozzon ki. A cél elérésének érdekében három alapvető kérdésre kerestük a választ: Hol kellene monitorozni? Mit kellene monitorozni? Hogyan kellene monitorozni? A ”hol” kérdése a rendelkezésre álló adatok alapján dönthető el a megfelelő biogeográfiai régiók kijelölésével. A ”mit” és a ”hogyan” kérdésekre a terepi összehasonlító, módszereket tesztelő vizsgálatok adhatnak választ. Természetesen vannak kiegészítő kérdések is. A két legfontosabb ezek közül: Mi kell a monitorozáshoz? Ki végzi a monitorozást? A projekt még nem ért véget, és végleges válaszok ezen a ponton nem állnak rendelkezésünkre, de az előzetes eredmények is sokatmondók. Az előadás során az elmúlt 2,5 év eredményeit ismertetjük középpontban a terepi mintagyűjtésen alapuló vizsgálatok tanulságaival hazai és nemzetközi szinten, nem elhallgatva azokat a problémákat, amelyek a munka során egyértelművé váltak, és amelyek megoldása biztosan meghaladja a projekt kereteit.

Ákos Kocsis: Vízfestés(nyomjelzés) lehetősége Zsófiapuszta és Tapolca között (Veszprém vár?megye) (10 p)

Egy nem kellően megbízható irodalmi forrás szerint sikeres vízfestést hajtottak végre a diszeli Nyelőke és a Tapolcai-tavasbarlang közt. A Tapolcai-barlangrendszer vízgyűjtő területén további víznyelők vannak, amelyek a jelenlegi Magyarországon a leglátványosabbak (pl. Macskalyuk). A karsztvízszint-térképek szerint akár a Tapolcától légvonalban 27 kilométerre lévő Zsófiapusztai-

víznyelők is a város közepén fakadó Malomtó-forrással állhatnak kapcsolatban. Összehasonlításul: a Baradla-Domica-rendszer esetén ez a távolság 6 kilométer, a Pénzpataki-víznyelő és a miskolctapolcai Olaszkút közt 15 kilométer. A földtani viszonyok is ezt valószínűsítik. Külön érdekesség a Kórház-barlang időszakos forrása, erről 30 évvel ezelőtt készítettek videófelvételt. A felvétel pontosabb időpontját nem sikerült kiderítenem, pedig érdemes a vízfeltörést összefüggésbe hozni a nagyobb csapadékokkal, hóolvadásokkal, ha ez lehetséges. A vízfestés/nyomjelzés jövőbeni ismétlése a Nyelőkénél a tömedékelés, Kab-hegy víznyelői felől a nagy távolság miatt lenne kihívás. Ezért érdemes volna a kísérletet a Sáskai-víznyelőnél kezdeni, ha valamikor ilyesmire mégis sor kerülne.

Hegedűs András - Novotnik Gergő (MKBT Oktatási Szakosztály): Hírek az oktatás világából (10 p)

Kosztra Barbara (MKBT Elnökség): MKBT news 2026 (15 p)

A szokásos 'MKBT elmúlt egy éve' beszámoló, néhány különleges jó hírrel fűszerezve.

Kosztra Barbara (MKBT Elnökség): Zárszó, köszönetnyilvánítás (5 p)

13:00 – 14:00 Ebéd

14:00-tól Stieber József tárlatvezetése a Barlangkutatás-történeti Múzeumban

Kraus Sándor: Szemlő és az eocén -- vagy/és Abaligeti-bg története (POSZTER)

ÉTKEZÉS

EBÉD

Az ebédet az előadások helyszínétől 5 perc gyaloglásnyira lévő étteremben (József Attila u. 27., lásd térképet) szolgálják majd föl. Az ebédhez nem biztosítanak étkészletet, ezért a környezet megóvása érdekében kérjük, hogy **saját tányérral és evőeszközzel készüljetek!** A helyszínen lesz lehetőség a mosogatásra. A helyszínen plusz költségéért (250 Ft) műanyag eldobható tányért és evőeszközt tudnak biztosítani.

Szombati menü (2 700 Ft): Babgulyás egy szelet kenyérrel és fánk

Szombati vegetáriánus menü (2 700 Ft) Rántott sajt

Vasárnapi menü (2 500 Ft): Sertés pörkölt galuskával, vegyes vágott savanyúság

Vasárnapi vegetáriánus menü (2 500): Rántott karfiol

Az ebéd csak az azt előrendelők számára érhető el, a regisztrációnál kapott ebédjegyet az étkezésnél kérjük majd leadni!

KÁVÉSZÜNET

A helyszínen a kávészünetekben kávét és ásványvizet biztosítunk. A kávészünetek tervezett időbeosztása a részletes programban olvasható.

ZSÍROSKENYÉR PARTY

A Művelődési Ház előterében kerül felszolgálásra a már jól ismert zsíroskenyér.

Party-menü: fejenként egy ajándék ital (üdítő/sör), sülthúsos-zsíros-kenyér, zsíroskenyér, vegetáriánus opció: vajkrémes kenyér, zöldségkrémes kenyér (tejmentes); lilahagyma. Gluténmentes kenyérrel csak az igényeknek megfelelően, korlátozott mennyiséggel készülünk!

BÜFÉ

Péntek este, és szombaton a zsíroskenyér party és koncert ideje alatt büfével is készülünk.

SZÁLLÁS

1. **Árpád Vendégház, Bódvarákó Szabadság út 73. (22 fő) - szállásfoglalás egyénileg**

Árpád Vendégház Bódvarákó – 22 férőhely, több épületben 3 apartman (külön álló házban 4 fő emeletes ágyas) főépületben 4 szoba (2x2 ágyas, 2x4 ágyas, összesen 12 fő egyszemélyes ágyak), ugyanebben az épületben 1 x 4 ágyas + 2 fő részére pótágyazható, 2 fő franciaágy, (WC nincs hozzá, az a másik apartmanból érhető el), konyha és fürdőszoba van (9000 Ft/fő/éj)

Telefonszám: +36 20/505-0507 (Bokor Béláné), info©arpadvendeghaz.hu

2. **100 éves vendégház, Bódvaszilas József Attila út 28. (10 fő) - szállásfoglalás egyénileg**

Egy 4 és egy 6 fős szoba. A 4 ágyas 2-2 emeletes ágy, a 6 ágyas 2-2 emeletes ágy és egy duplaágy. Mindkét szobához van fürdőszoba, közös konyha. (7000 Ft/fő/éj)

Koleszár Krisztián szüleit kell keresni: +36 48/454-076

3. **Eszterházy-Koós Kastély, Bódvaszilas (30 fő) - szállásfoglalás a jelentkezési űrlapon**

A kastélyban két apartman található, max. 16 ill. 14 férőhelyes, emeletes ágyakkal. Az apartmanokban 2-2 szoba található. Külön konyhával, közös zuhanyzóval és közös étkezővel rendelkeznek. A Kastély udvarán lehet parkolni, ahova hátulról az Akácos út felől lehet felhajtani. A parkolóhelyek végében egy leszakadás van kőfallal, úgyhogy óvatosan hajtsatok be! (4500 Ft/fő/éj)

4. **Tömegszállás a Művelődési Házban - szállásfoglalás a jelentkezési űrlapon**

Az előadóteremben a színpadon és a galéria mögötti részen lehet aludni (utóbbi külön nem fűtött, de a fűtött előadóterembe nyílik), saját matracon, hálózsákban. A tömegszálláson alvóknak zuhanyzási lehetőség a szomszédban található Eszterházy-Koós Kastélyban lesz. (1000 Ft/fő/ éj)

KÍSÉRŐ PROGRAMOK

Péntek - Szakmai kirándulás Rudabányán

11:00 Találkozás Rudabányán: a kazettás mennyezetű református templom megtekintése. Belépődíjat nem kérnek, perselyadományt szívesen fogadnak.

12:00 Látogatás a Bányászati Múzeumban: Az állandó kiállítások megtekintése (bányászattörténet és mesterséges bányavágat). Időtartam 1 óra

Belépődíj: teljes árú 600 Ft, kedvezményes 300 Ft, fotójegy 1000 Ft, amivel az egész csoport fotózhat.

13:30 Rudapithecus lelőhely megtekintése, filmvetítés, animáció. Belépődíj: 1000 Ft/fő, Időtartam 30 perc

14:30 Rudabányán altáró megtekintése 20 fő részére (a jelentkezés sorrendjében töltjük fel a helyeket). A látogatáshoz barlangjáró alapfelszerelés és gumicsizma kell. Időtartam: 1,5-2 óra.

Utazás minden helyszínre egyénileg!

Maucha László Vándorserleg

A Maucha László barlangkutatóról elnevezett, elméleti kérdésekből álló verseny idén kerül ötödik ízben megrendezésre, a Szakmai Napok alatt, annak eseményeit színesítve és változatosabbá téve.

A Vándorserleg létrehozását id. Adamkó Péter kezdeményezte és a kérdéseket ő állítja össze. Mindenki csak egyénileg versenyezhet (nem csapatokban vagy párosan) egy barlangászattal kapcsolatos elméleti kérdésekből álló tesztlap kitöltésével, melyet a regisztrációnál osztunk ki, és amelyet szombat estig lehet leadni ugyanott.

A verseny nyertese egy évig birtokolhatja a serleget, melyre nevét rávéssük. Ezen felül az első három helyezett oklevelet kap.

BŐVEBB INFORMÁCIÓ

A programokkal kapcsolatban: **Kosztra Barbara** (kosztrab.mkbt@gmail.com), +36 20 935 0050

Jelentkezéssel, számlázással, szállással és étkezéssel kapcsolatban: **Köblös Gabriella** (mkbtiroda@gmail.com), +36 70 8811 447

Szeretettel várunk Titeket Bódvaszilason!

MKBT SZAKMAI NAPOK 2026 MŰSORFÜZET

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.
Tel.: +36-70/8811-477- E-mail: mkbtiroda@gmail.com

Szerkesztő: Muladi Beáta, Kosztra Barbara és Köblös Gabriella, Felelős kiadó: Hegedűs Gyula